

# Start-Up!

## Ideeën en tips voor de herstart van koor, ensemble of vocal group

*Geplaatst op 27 augustus 2021*

**Samen zingen, dat kan dus weer! De meeste koren gaan de draad weer oppakken na de stilte en de achtbanen van emoties in de afgelopen anderhalf jaar. Als je weer aan de slag gaat met repeteren en met uitvoeringen, heb je wel met een aantal zaken rekening te houden. Hieronder zetten we ideeën, tips en mogelijkheden op een rij. Laat je creativiteit erop los en ga aan de slag.**

### **Ga om de tafel: wat willen we, wat kunnen we?**

Het ene koor is de coronaperiode ongeschonden doorgekomen zonder ziektegevallen en zonder ledenverlies. Maar het andere draagt littekens, bijvoorbeeld door een overlijden, een lid dat kampt met langdurige naweeën of door leden die wel gestopt zijn. Kom eerst eens samen en schep ruimte voor emotionele verwerking en de verhalen als dat nodig is. Bespreek waar jullie nu staan en bespreek de toekomst. Op de oude voet verder? In afgeslankte vorm? Of juist met volle kracht naar voren en het werven van nieuwe leden? En met hetzelfde repertoire of gaan jullie ook andere genres oppakken? Heel belangrijk is natuurlijk dat (bestaande) leden met plezier en een veilig gevoel kunnen blijven zingen.

### **Wel gevaccineerd/niet gevaccineerd**

Het speelt in nogal wat koren: bijna iedereen is gevaccineerd, een enkeling niet. Soms dreigt tweespalt en als zij komt, ben ik weg!. Koorbesturen staan voor de nodige dilemma's. De goede sfeer lijkt verdwenen, soms dreigt zelfs opheffing van het koor. Wat te doen? Niet-gevaccineerde de toegang tot de repetitie ontzeggen? De overheid maakt geen onderscheid tussen wie wel of niet geprikt is. Koornetwerk Nederland kan hiervoor helaas geen richtlijnen geven. Daarom: ga met elkaar in gesprek, heb respect voor elkaars standpunten, zoek wegen om de binding te behouden. Elk koor zit anders in elkaar en kent zijn eigen geschiedenis en gebruiken. Daarom: zoek naar wat mogelijk is *voor jullie*.

### **Nieuwe rituelen**

Elk koor kent zijn eigen rituelen. Handdrukken, omhelzingen dat soort dingen. Wellicht kan of wil een deel van de leden dat niet meer. Laat elkaar weten wat wel en niet op prijs wordt gesteld, om misverstanden te voorkomen. Bedenk vervangende begroetingen of afscheidsgebaren waar iedereen mee kan leven.

### **Stem en koorklank**

Dat je stem onderhoud nodig heeft, merk je pas na een lange stilte. De beste manier om aan de slag te gaan is eerst het bekende repertoire op te pikken. Gewoon eerst maar lekker de partijen weer doornemen. Als de clubkas het toelaat, is het wellicht

een goed idee om ook een stemcoach of zangdocent in te schakelen om het koor weer op weg te helpen.

### **Werving nieuwe leden**

Veel koren kregen te maken met ledenverlies. Het werven van nieuwe leden is eigenlijk een hoofdstuk apart. Een blauwdruk voor een succesvolle aanpak is niet te geven. Jullie historie, woonplaats, repertoire, leeftijdsopbouw en vele andere zaken vragen om maatwerk. Natuurlijk kun je ù zoals bijna elke groep dat doet ù roepen dat jullie misschien wel het leukste koor van de regio zijn en je vervolgens verbazen dat er toch niemand komt. Maar probeer eens een originele invalshoek te zoeken. Verplaats je in de mensen die jullie zoeken. Wat hebben zij aan jullie koor? Wat hebben jullie te bieden?

### **De clubkas**

Misschien heeft jullie koor financiële schade opgelopen, bijvoorbeeld door weggevallen contributies en concerten. Stel orde op zaken: kijk goed naar de jaarbegroting, ga na waar de gaten zitten, zoek uit wat er mogelijk is om de clubkas weer aan te vullen door sponsoring, fundraising of een contributieverhoging. Onderhandel misschien eens over de huurprijs van jullie repetitieruimte.

### **Repetitieruimte**

Over de repetitieruimte gesproken: natuurlijk gaan jullie na hoe het staat met de ventilatie en de luchtverversing. Ga daarover in gesprek met de eigenaar of uitbater en externe deskundigen. Maak ook goede afspraken over zaken als de routing, de koffiepauze e.d. Breng ook in beeld hoe en wanneer de ruimte eigenlijk schoongemaakt wordt en vraag ù zo nodig ù om aanpassingen.

### **Zing het van de daken**

Als je koor weer aan de slag gaat, zing het dan van de daken. Laat het weten in het plaatselijke huis-aan-huisblad of via de Facebookgroep van je wijk of dorp. Maak reuring met filmpjes op Instagram of YouTube. Houd een concert met vertrouwd repertoire. Wees niet bang dat de liedjes er nog niet helemaal in zitten. Iedereen zal er begrip voor hebben na zo'n lange stilte. Belangrijk is dat je laat weten dat jullie er nog zijn. Zeker voor koren die weer starten na ledenverlies kan het bovendien een manier zijn om nieuwe zangers te trekken. Best kans dat er koren in jullie omgeving zijn opgeheven en dat jullie in beeld komen bij die alt of tenor die nu met de ziel onder de arm loopt.

### **Zoek de samenwerking**

Organiseer een koorevent met andere koren in de omgeving of met andere clubs uit het verenigingsleven. Bundel de krachten om er een mooi evenement van te maken. Misschien kun je de horeca meekrijgen. Stel een tour samen door de dorpen van je gemeente, de wijken van je stad, misschien wel in combinatie met eetarrangementen als Happen en Stappen/Trappen.

## **Uitvoeringen en de logistiek**

Wil je koor een uitvoering geven? Bedenk goed wat er op dat moment mogelijk is. Zo kun je het publiek vragen om een coronatoegangsbewijs te laten zien via de Corona Check-app. In dat geval mag de 1,5 meter afstand in het publiek worden losgelaten. Let er wel op dat de zaalcapaciteit slechts tot maximaal 2/3e gebruikt mag worden. Bij een buitenconcert geldt een maximum van 750 bezoekers of maximaal 2/3e van de capaciteit. Een vaste zitplaats voor de bezoekers is verplicht (zowel binnen als buiten). Wie niet gebruikmaakt van coronatoegangsbewijzen, moet de 1,5 meter afstand in het publiek wel handhaven. Dat komt doorgaans neer op een gebruik van ongeveer 1/3 van de capaciteit (zowel binnen als buiten). En ook dan zijn vaste zitplaatsen voor de bezoekers verplicht. Zie voor meer informatie: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/cultuur-uitgaan-en-sport/regels-voor-evenementen>

Voor het scannen van coronatoegangsbewijzen, is er de app *Scanner voor Corona Check* ([Android](#)) ([Apple](#)). De informatie die getoond wordt na de scan, moet dan vergeleken worden met een geldig identiteitsbewijs. Als die overeenkomt, krijgt de bezoeker toegang tot de uitvoering.

*Tip: informeer het publiek (bijvoorbeeld bij de kaartverkoop) goed dat een coronatoegangsbewijs gevraagd wordt. Er is een uitgebreide communicatietoolkit beschikbaar om het publiek hierover te informeren. Die is [hier te downloaden](#) via WeTransfer.*

## **Behoud het goede uit de coronatijd**

Naast alle ellende van de coronatijd, heeft die voor veel koren ook goede ontwikkelingen opgeleverd. Wellicht hebben jullie je creativiteit ook laten spelen met de omstandigheden. Ondanks de technische nadelen zijn er veel groepen die Zoom toch hebben kunnen inzetten om ù bijvoorbeeld ù afzonderlijke stempartijen door te nemen. Wie een programma als Jamulus heeft gebruikt, kan daar best mee doorgaan. Stemgroepen kunnen moeilijke passages doornemen, de dirigent kan bepaalde liedjes afzonderlijk repeteren met onzekere of met nieuwe koorleden.

*Natuurlijk volgt ShantyNederland de ontwikkelingen over zingen en corona op de voet. Waar mogelijk en relevant, zullen we dit document aanvullen.*